

Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s?
Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28463>

Özet

Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin bilgi teknolojilerini kullanma ve bu alandaki görevleri ba?ar?yla yerine getirme konusundaki ki?isel inançlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir araçtır. Ölçek, 2018 y?l?nda Göçer ve Türko?lu taraf?ndan yap?lan kapsaml? bir geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? sonucunda olu?turulmuştur. 30 maddeden ve tek boyuttan olu?an bu ölçek, ö?rencilerin Bili?im Teknolojileri alan?ndaki öz-yeterlik düzeylerini yüksek iç tutarlılık (Cronbach Alpha: .90) ile belirlemektedir.

Anahtar Kelimeler

Öz-Yeterlik, Bili?im Teknolojileri, Ortaokul Ö?rencileri, Alg?, Geçerlik, Güvenirlik, Aç?mlay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Gürkan Göçer, Ahmet Türko?lu.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ortaokul kademesinde ö?renim görmekte olan ö?rencilerin Bili?im Teknolojileri (BT) alan?ndaki yeterlik alg?lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirebilecek standart bir ölçüm arac? sa?lamaktır.

Bu araç, e?itim ara?t?rmacılar?na, e?itim yöneticilerine ve ö?retmenlere, ö?rencilerin BT becerilerine yönelik inanç düzeylerini tespit etme ve bu inançlar? güçlendirmeye yönelik e?itim programlar? geli?tirmede bilimsel bir temel sunmayı hedeflemektedir. Ölçek, özellikle teknoloji entegrasyonu çal??malar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Yap?

Ölçek, sosyal bili?sel ö?renme teorisinin merkezi bir kavram? olan öz-yeterlik (self-efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin belirli bir görevi veya eylemi ba?ar?yla gerçekle?tirme yetene?ine dair ki?isel yarg?s?n? ifade eder.

Bu ba?lamda, Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i, ö?rencilerin bilgisayar kullanma, yazılım programlar?n? anlama, interneti etkin kullanma ve dijital içerik olu?turma gibi Bili?im Teknolojileri ile ilgili çe?itli görevlerdeki yeterlik alg?lar?n? tek bir genel boyut altında toplamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap? geçerli?ini incelemek üzere Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. AFA sonuçlar?na göre, ölçek maddeleri tek bir faktör alt?nda toplanm??t?r.

Bu tek faktör, ölçe?e ili?kin toplam varyans?n %45.90'n? açıklamaktadır. Bu oran, psikometrik açıdan tek boyutlu bir yap?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermektedir ve ölçe?in kuramsal yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda, tüm ölçe?e ait Cronbach Alpha iç tutarlılık katsay?s? oldukça yüksek bir de?er olan .90 olarak bulunmu?tur.

Bu yüksek katsay? (.90), ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir ?ekilde ili?kili oldu?unu ve ayn? yap?y? tutarlı bir biçimde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır. Bu durum, ölçe?in ara?tırma ve uygulama ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla yürütölen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in 30 maddelik yap?s?n?n tek boyutlu oldu?unu do?rulam??t?r.

Bu tek faktörlü yap?, Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s?'n?n ö?rencilerin genel BT yeteneklerine olan inançlar?n? bütünsel olarak yansıtt??? ?eklinde yorumlanmaktadır. Faktör yüklerinin ve açıklanan varyans oran?n?n kabul edilebilir düzeyde olması, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü güçlendirmektedir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: 30 madde ve tek boyutlu yap?.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Popölasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri.

Ya? Grubu: Ortaokul seviyesi (Genellikle 10-14 ya? aral???).

Popölasyon Detaylar?: Türkiye'deki ortaokullarda ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r. Derecelendirme format? ?öyledir: 1= bana hiç uyumuyor - 5= bana tamamen uyuyor.

Anahtar Kelimeler

Öz-Yeterlik Alg?s?, Bili?im Teknolojileri E?itimi, Psikometrik Özellikler, Tek Boyutlu Ölçek, Likert Ölçe?i, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant? E-posta Adresi: gurkangocer@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2018 (Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?I).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Sorumlu yazar Gürkan Göçer'dir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri içeren PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

PDF ?ndirme Ba?lant?s?: [ortaokul-ogrencilerine-yonelik-bilisim-teknolojileri-oz-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/328111111-Ortaokul-ogrencilerine-yonelik-bilisim-teknolojileri-oz-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Göçer, G. ve Türko?lu, A. (2018). Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 46, 223-238.

Ortaokul Ö?rencilerine Yönelik Bili?im Teknolojileri Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 30 adet maddesi, orijinal kaynak içerikte aç?kça listelenmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makaleye (Göçer & Türko?lu, 2018) ba?vurulmas? gerekmektedir.